

L'HUMOR, LA SALUT I LA DEMOCRÀCIA

El passat 20 de juliol, el jutge Del Olmo va ordenar la retirada de la revista “El Jueves” per pressumptes injúries a la corona. Aquesta mesura, lluny de contenir la difusió del setmanari, va provocar la seva expansió massiva per la xarxa. Al mateix temps, va aconseguir que la censura espanyola fós notícia a bona part d'Europa.

La funció dels sàtirs dins la societat és la de burlar la moral convencional a fi i efecte de provocar el riure i la distensió. Tot sovint, caminen a la corda fluixa, explorant els límits de la llibertat d'expressió. Els humoristes tenen la complicada missió d'expressar allò que tothom veu però ningú gosa manifestar. D'aquesta manera, ens ofereixen una visió més diàfana de la realitat, sovint amagada sota capes de convencionalisme. Són com el nen del conte d'Andersen, quan crida: “l'emperador va despulat!”. Aquesta espontaneïtat, actua de manera beneficiosa sobre la democràcia i la seva funció social és inqüestionable. En països de llarga tradició democràtica, la crítica burlesca a la classe política i a la monarquia són acceptades amb plena normalitat. A Espanya, la retirada de “El Jueves” o de programes com “Mire usted”, del mateix equip de “Polònia”, mostren que en matèria de llibertat d'expressió, encara ens queda un llarg camí per recórrer.

En una ocasió, vaig sentir dir al dibuixant Forges que l'humor és la cosa més seriosa del nostre país. En certa manera, potser tingui raó. Alguns psicòlegs, com Martin Seligman, afirmen que el sentit de l'humor és una de les grans fortaleses de l'ésser humà ja que el manté en un estat d'ànim positiu, malgrat totes les vicissituds.

Hi ha un bon nombre d'investigacions que han estudiat els efectes de l'humor sobre la salut. Els descobriments assolits fins el moment, mostren que redueix l'ansietat i actua com a preventiu de la depressió. Fins i tot hi ha estudis que assenyalen que gaudir d'una comèdia eleva la tolerància al dolor. Al mateix temps, l'humor ha demostrat ser una variable moderadora de l'estrés ja que ofereix perspectives noves i reinterpretacions positives de les situacions difícils.

Charles Chaplin deia que “la vida és una tragèdia en el primer pla, però una comèdia en el pla general”. La retirada dels quioscos de “El Jueves” la podem percebre com un símptoma més de la immaduresa de la nostra democràcia. Més enllà de l'ocurrència de la portada, però, ens trobem amb el fet que la voluntat coercitiva del jutge, de visos clarament anacrònics, ha provocat un efecte rebot de grans proporcions. Així doncs, segons com es miri, n'han sortit victoriosos l'ingeni i el sentit de l'humor.

Clara Esquena i Freixas

Psicòloga Clínica

Col. 10.711

www.clarapsicologia.com

